

הנחיות למנתחי התנהגות ו/או פסיכולוגים המוכנים לקחת חלק פעיל בדיונים לגבי תהליך יישום הערכה פונקציונאלית מעשית וטיפול, עבור מטופלים באמצעות הארגון המממן את האימון:

(1) יש לראיין את ההורים, מורים, או הצוות הקבוע שעובד עם המטופל המפגין בעיות התנהגות חמורות, באמצעות הטופס בעמוד 3. ניתן להיעזר בטיפים לביצוע ראיון בעמוד 2. המילוי יכול להתבצע גם ע"י ההורים, מורים, או הצוות המטפל הקבוע, בהיעדר המראיין/ת.

(2) בסיום יש להחזיר את המערך המלא לראש הקבוצה (מערך אחד לילד/ קליינט מטופל), לפחות שבוע לפני תחילת האימון.

במידה ועולות שאלות לגבי תהליך הראיון, נא לרשום אותן כאן

העזרו בראיון בעמוד הבא. בכל קבוצת שאלות מופיעות מספר דוגמאות שיכולות להפיק מידע דומה. ניתן לבחור גרסאות של שאלות שאתם מרגישים בנח איתן, וכן ניתן לשאול שאלות בניסוחים אחרים במידה והשאלה המקורית לא מפקה מידע מספק. יש לעבור לסוג השאלה הבאה כאשר נאסף מידע מספק לתכנן IISCA. (ניתוח אתליות סינטטי באמצעות ראיון)

ניתן להיעזר בפגישה לראיון פתוח בכדי להציג לקליינטים חדשים כללים וחוקים כלליים. עם זאת, הראיון עצמו בד"כ אורך פחות מ-45 דקות, ולעיתים אפילו 10 דקות מספיקות.

לפניכם 10 טיפים לשיפור הסיכויים לראיון מוצלח :

- יש לזכור תמיד את המשימה לראיון ב-3 חלקים בכדי לחתור להשלמתה :
 - לזהות ולהגדיר את בעיית ההתנהגות החמורה ביותר (PB) והתנהגויות לא-מסוכנות שמקושרות אליה
 - לזהות את התנאים המזמנים המאתגרים ביותר וקלים לשחזור (רשימת חומרים דרושה)
 - לזהות מחזקים ואיך הם ניתנים במדויק (רשימת חומרים דרושה)
- יש לראיין אנשים שנמצאים עם הילד/הקליינט רוב הזמן
- יש לראיין אנשים יחד ככל האפשר ולהשיג הסכמה
- תחילה יש לבקש לתאר במדויק שני אירועי בעיות התנהגות חמורות
 - להקשיב ולתעד קבוצות תגובה, תנאים מזמנים ספציפים, ומחזקים
 - לשאול שאלות בדיקה
- לאחר רישום אירועי בעיות התנהגות (PB), יש להיות יותר ישירים ולשאול מהו הגורם המעורר (טריגר) לבעיית ההתנהגות, או התנאים המקדימים (ראו שאלות מטה). חיתרו לזהות גורמים קרובים יותר מאשר תנאים מזמנים עמומים (לדוגמא : לקיחת צעצוע ספציפי לעומת חוסר שינה או מחלה
- לשאול כיצד אנשים מגיבים לבעיית ההתנהגות (להגיב, להפנות מחדש ; ראו שאלות בטופס הראיון)
- במידה ומשימת שלושת החלקים לא הסתיימה עד שלב זה, (כלומר לא הושג מידע מספק לתכנון ניתוח), שאלו שאלות היפותטיות כגון אלו להלן :
 - בכדי לזהות תנאים מקדימים : מתי תקראו לגיבוי הצוות? מתי תהיו יותר דרוכים לגבי הבטיחות שלך או של אחרים? מה _____ עושה שמעלה לך את קצב פעימות הלב, כי באותו רגע בעיית ההתנהגות נראית בלתי נמנעת?
 - בכדי לזהות מחזקים פוטנציאליים : בעבור מיליון דולר...מה היית עושה בכדי "לכבות" את בעיית ההתנהגות ב-10 שניות? מה באמת היית עושה בכדי להבטיח שבעיית ההתנהגות לא תחזור?
 - בכדי לזהות תנאים מזמנים אפשריים : בעבור מיליון דולר....האם את/ה יכולים "להדליק" את בעיית ההתנהגות ב-10 שניות? מה הצעדים הראשונים שתגיד לצוות חדש / מורים / שמרטפים שלא לעשות ליד _____?
- הכרחי לאתר מה הם אוהבים במיוחד בילד/בקליינט ומה הילד/קליינט הכי אוהב לעשות. מועד טוב לעשות זאת הוא כאשר המרואיין לא מספק מידע ערכי בתשובות מפורטות
- הכרחי לזהות מטרות של המורים/מטפלים להשתתפות בתהליך ההערכה והטיפול, ולהדריך אותם לצעדים הבאים, הניתוח ותהליך הטיפול.
- הכרחי לשאול אותם אם יש דבר שהם מודאגים ממנו בתהליך, ושיעלו את הנושאים, או שינויים נדרשים בתהליך.

שם הילד/הקליינט: _____
שם המשיב: _____
שם המראיין/ת: _____
הקשר בין המשיב לילד/לקליינט: _____

מידע רקע רלוונטי

1. תאריך לידה שלו/שלה וגיל נוכחי: _____ - _____ - _____ שנים _____ חודשים _____ זכר/נקבה
2. תיאור יכולות השפה שלו/שלה:
3. תיאור מיומנויות המשחק שלו/שלה וצעצועים מועדפים או פעילויות מועדפות
4. מה עוד הוא/היא מעדיפים?

שאלות לטובת תכנון ניתוח פונקציונאלי

בכדי לפתח הגדרות אובייקטיביות לבעיות התנהגות נצפות:

5. מהן בעיות ההתנהגות? איך הן נראות?

בכדי לקבוע איזו בעייה (או אילו בעיות) יהיו חלק מההערכה הפונקציונאלית:

6. מהי בעיית ההתנהגות הכי חמורה/מדאיגה? (אחת בלבד)
7. מהן 3 בעיות ההתנהגות הכי חמורות? האם יש התנהגויות נוספות לשיקול?

בכדי לקבוע אמצעי זהירות נדרשים כאשר עורכים את הניתוח הפונקציונאלי:

8. תיאור תחום העוצמה של בעיות ההתנהגות ואת הדרגה שהוא/היא או אחרים עלולים להפגע או להפצע כתוצאה מבעיית ההתנהגות

בכדי לסייע בזיהוי סימנים מקדימים לבעיות התנהגות מסוכנות, אשר ניתן לשלבם בניתוח הפונקציונאלי במקום בעיות ההתנהגות המסוכנות יותר:

9. האם הסוגים השונים של בעיות ההתנהגות נוטים להתרחש בהתפרצויות או בסמיכות זו לזו, ו/או האם יש סוג של בעיית התנהגות שבד"כ מופיעה בדיוק לפני סוג אחר של בעיית התנהגות? (לדוגמא צורח ואז נותן מכה)

בכדי לקבוע את התנאים המקדימים שניתן לשלב בתנאי הניתוח הפונקציונאלי:

10. באילו תנאים או מצבים קיים סיכוי גבוה לבעיות ההתנהגות להופיע?
11. האם בעיות ההתנהגות חוזרות במהלך פעילויות מסוימות?
12. מה נראה כמו גורם מעורר (טריגר) לבעיית ההתנהגות?
13. האם בעיית ההתנהגות קורית כאשר מפריעים לרוטינה או לפעילות? אם כן, תארו.
14. האם בעיית ההתנהגות קורית כאשר נראה שהוא/היא לא ישיגו דברים בדרך שלו/שלה? אם כן, תארו את הדברים שהילד/ה בד"כ מנסה להשיג.

בכדי לקבוע את תנאי הניסוי שיש לערוך ואת הסוג הספציפי (או כמה סוגים) של התוצאות שיוכלו להיות משולבים לתנאי הניסוי:

15. איך את/ה ואחרים מגיבים לבעיית ההתנהגות?
16. מה את/ה ואחרים עושים בכדי להרגיע אותו/אותה בעת שמפגין את בעיית ההתנהגות?
17. מה את/ה ואחרים עושים בכדי להסיח אותו/ה מבעיית ההתנהגות?

בנוסף למידע לעיל, בכדי לסייע בפיתוח תחושה לגבי מדוע בעיית ההתנהגות מתרחשת, ולסייע לקבוע את תנאי הניסוי שיש לערוך:

18. האם אתם חושבים שהוא/היא מנסים לתקשר באמצעות בעיית ההתנהגות, ואם כן מה המסר?
19. האם אתם חושבים שבעיית ההתנהגות היא ביטוי לגירוי עצמי? אם כן, מה יוצר את הרושם הזה?
20. למה אתם חושבים שהוא/היא מבצעים את ההתנהגות הזו?

המשימה: זיהוי (א) טופוגרפיות מסוכנות ולא-מסוכנות של בעיית ההתנהגות הקורות במקביל, בכדי לחזק בניסוי (ב)

חומרים/אירועים/אינטראקציות ספציפיות שנראה שבאופן שגרתי מעוררים את בעיית ההתנהגות, בכדי ליצור כתנאים מזמנים בניסוי (ג)
חומרים/אירועים/אינטראקציות ספציפיות שבאים אחרי בעיית ההתנהגות ודווחו כמפסיקים את ההתנהגות, בכדי להשתמש כתוצאות בתנאי הניסוי וכן ליישם באופן רציף בתנאי הבקרה.